

Мектепалды даярлық сыйныбының тәрбиелу-білім беру процесінің циклограммасы

Бекітемін:

Оқу ісі жөніндегі орынбасары:

Аманшева А.Ж

Мектепалды даярлық О «Ә» сыйныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың күрылу кезеңі II-апта 11 – 15 желтоқсан 2023-2024 оқу жылы

Сыйнып жетекшісі: Жумабекова М.Б

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-катаинасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-катанас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	«Мүсін» ойыны Мақсаты: кимылды үйлестіруді, есту кабілетін, физикалық қасиетін, ережелерге сәйкес ойнау кабілетін дамыту	«Бәрі қалай аяқталды?» ойыны Мақсаты: есте сактау кабілетін, ақыл-ой қабілетін дамыту; баланың сөздік корын толықтыру	«Не жогалды?» ойыны Мақсаты: зейінді, есте сактауды дамыту	«Балалардың тәртібі қатан» ойыны Мақсаты: сигнал бойынша әрекет ету кабілетін, физикалық қасиеттерін дамыту	«Сен қалай өмір сүресін» ойыны Мақсаты: балаларда кимылды дұрыс сипаттау және бір уақытта сейлеу, ойлау дағдысы, козгалысты үйлестіру қабілетін дамыту
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертенгілік жаттығуга үлгертіп алып келулерін ескеrtу.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуте үйретулерін ескеrtу.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамактануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау)	«Бұл не үшін?» дидактикалық ойын Мақсаты: Жыл мезгілдері мен тиісті айларды атауга үйрету	«Жануарды тамактандыр» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздерді боліктерге болуға, сөздін әр болігін болек айтуга үйрету	«Өзіңе жүп тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды сөздердің дыбысын тыңдауға үйрету; сөздерді өз бетінше атауга және олардагы	«Бұл нені білдіреді?» дидактикалық ойын Мақсаты: балаларды сөздердің магынасына қарай топтастыруга, сөздердің	«Кім көп сөз ойладап табады» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті белсендіру; ой-өрісін кенейту

Таңертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 7				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>«Ұннан жасалған тағамды ата» дидактикалық ойыны</p> <p>Мақсаты: нан-тоқаш өнімдері туралы білімдерін бекіту; нанға ұқыпты қарауға тәрбиелеу</p>	<p>«Төртінші артық» дидактикалық ойыны</p> <p>Мақсаты: артық затты (азық-түлік) табуға үйрету және себебін түсіндіру</p>	<p>Жаңылтпаш</p> <p>«Сіз бізді іздеменіз ана: Біз қымыздықты қырыққабат сорпасына косамыз»</p> <p>Мақсаты: барлық дыбысты айту арқылы жаңылтпаشتы анық айтуга үйрету</p>	<p>«Табиғат және адам» дидактикалық ойыны</p> <p>Мақсаты: адам жасаған және табиғат адамға не беретіні туралы білімді жүйелеу: балық, ет, көкөніс, жеміс, жидек, тұқым, жаңғақ</p>	<p>«Сипаттама арқылы біл» дидактикалық ойыны</p> <p>Мақсаты: сипаттама бойынша тамақ өнімдерін тануға үйрету</p>
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: Қойылған сұраптарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу</p> <p>Мақсаты Сейлем түрлерін ажыратып беруге үйрету.</p> <p>Дауыс ыргагына қарай оларды ажыратып беру іскерлігін дамыту</p> <p>Менің Отаным</p> <p>Әйнегі – күн,</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу</p> <p>Мақсаты: Баланы сезіну (сенсорлы) үдерістері арқылы және қимыл- қозғалыстарын үнемі толықтырып отырып дамытуға жағдай жасау</p> <p>«Допты еденге сок». Топтарға бөлініп, негізгі қимыл- қозғалыстарды орындауды.</p>	<p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті: Сейлем туралы бастапқы түсініктеді қалыптастыру, сейлем сөздерден тұратынын түсіну</p> <p>Мақсаты әр дыбыстың сөздегі орны аса маңызды екенін түсіндіру.</p>	<p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті: Сейлемді ауызша талдау: жай сейлемдерді сөздерге бөлу</p> <p>Мақсаты . Балаларды дыбыстың сөздегі орны таба білуге үйрету.</p> <p>«Дүрыс тап» дидактикалық ойыны</p> <p>– Балалар, мен тақтаға сызба ілемін, сендер мен айткан</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сактайдырып, эмоциямен, кисындықтада айттып беру</p> <p>Мақсаты сюжеттік бірізділікті сактап, көңіл күймен, кисындық мазмұндауға дагдыландыру</p> <p>Казакстанның жері кен-байтак, табиғаты бай, егемен мемлекет. Казақстанның</p>

	<p>Шатыры – аспан, Кең далам асқақ. Төсі толған егін, Көлдері күміс шашқан, Қазақстан Республика менің!</p>	<p>Төрт тізбекке тұрады: екі тізбек залдың бір шетіне, екі тізбек оларға қарама-қарсы тұрады. Алғашқы екі тізбектегі балалар допты еденге соғып жүріп, қарама-қарсы тұрган екі тізбекке дейін келеді. Допты оларға беріп, өздері олардың арттарына барып тұрады. Допты алған балалар залдың екінші шетіне допты еденге соғып алып жүреді. Допты қатты соқпайды, саусақтарын ашып ұстайды. Нұсқау – допты тұра алдыға бағыттамай, сәл шет жақпен алып жүру (өйткені аяққа соғылып, домалап кетуі мүмкін). Егер допты он қолмен соғып алып жүретін болса, онда он аяқтың ұшының он жағынан алып жүру қажет</p>	<p>«Дыбыстың сөздегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Педагог сөз сыйбасын тақтаға іледі.</p> <p>– Балалар, піл, апа, қап сөздерінде «п» дыбысы қай жерде орналасқанын табайық.</p> <p>Сыйбаларға белгілейік.</p> <p>Балалар піл сөзінде «п» дыбысының бірінші тұрганын, апа сөзінде ортасында тұрганын, қап сөзінде соңында тұрганын айтады</p>	<p>дыбыс сөздің қай жеріндегі тұрганын, яғни басында, ортасында, соңында тұрганын тауып, төртбұрышты бояйсындар.</p> <p>Сендер бір төртбұрыштың бір дыбыс екенін білесіндер.</p> <p>Л дыбысын орнан анықтаймыз.</p> <p>Мысалы: (п) піл, апа, қап.</p> <p>Есімізде сактаймыз: берілген дыбыс сөздің басында, ортасында, соңында болуы мүмкін</p>	<p>астана – Нұр-Сұлтан қаласы Сарыарқа даласында, Есілдің жағасында орналасқан (картадан көрсету). Біз – Қазақстан азаматы екендігімізді мақтан етеміз. Қазақстан – біздің Отанымыз.</p> <p>Педагог «Тәуелсіздік күні» слайдын көрсетіп, әңгімелейді.</p> <p>– Бүгін Әлия Дәүлеткелдінің «Тәуелсіздігіміз мәнгілік» атты әңгімесімен танысамыз.</p> <p>Әңгіме – болған оқиғаның желісі бойынша жазылады.</p> <p>Педагог әңгімені оқиды, мазмұнын түсіндіреді (қосымша)</p>
--	---	--	--	---	--

--	--	--	--	--	--

Үзіліс :

Сюжетті-ролді ойын:

Тақырыбы: «Экологтар.Бағандар»

Максаты: Қолайлы жағдай жасау, әлеуметтік шабыттарын мадақтау, ойын сюжетіне байланысты шағын топтарға болу, тіл этикетін дамыту. Экологтар жұмысының ізгі бағыттары жұмыстары және оның табиғатты қорғаудагы, әлеуметтік мәні туралы түсініктерін көңейтү.

Жағдаям: Объектыны таңдау, Картамен жұмыс, бақ орнататын жерді таңдау

Экологиялық паспортарды қарау; Экологиялық жағдайларды зерттеу

Айыппұл толету; Экологиялық жағдаяттарды түзету жұмыстары; Суретке түсіру,

суретке түсірудің бұзылуы, суретшімен кездесу.

өсімдіктерді бейнелеу.

Сюжетті-ролді ойын:

Тақырыбы: «Зерттеушілер»

Максаты: Ойнатылыштын ойынын этапатарының біліктілігін бекіту. Зерттеуге керекті заттар мен құрал-жабдықтарды, сонымен қатар заттар ауыстыруышыларын табуга үйрету. Рөлдерге болініп, болінген рөл бойынша әрекет ету әдеттің қалыптастырып . Зерттеу жұмыспыларының жұмысы кызықты әрі қыын екенін түсіндіріп . Ойындық диологты моделдеуге үйрету.

Жағдаям:

Зерттеу объектісін таңдау;

Зертхананы күрү ;

Проведение опытной работы;

Фотога түсіру , аралық нәтижелердің түсірілімі; байқау нәтижелерін журналға жазу; гылыми көңес; зерттеу нәтижесін шыгару.

Сюжеттік ойын: Тақырыбы:«Дәмхана. Макдоналдс. Пиццерия» сюжетті – ролдік ойын

Максаты :

Азық-түлікпен жұмыс істейтін жұмыскерлердің енбегі жайында түсінктерін молайту. Балаларға рөлдерге болініп,сол рөл бойынша әрекет етуге үйрету,өздеріне керекті нәрсени құруға үйретіп ,балалардын мейрімділік карым-катаинасын орнату .Балаларға ойында коршаган ортадан алған білімдерін көрсете білуге үйрету .

Жағдаят:

Үстелді таңдау;

Ас мәзірімен танысу;

Тапсырысты кабылдау ;

Тапсырысты орындау;

		<p>Менеджермен жұмыс (шагым, алғыстар);</p> <p>Тапсырыска төлеу;</p> <p>Устелді жинап, ыдыс аяқ жуу.</p>
--	--	--

2 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ

Қоршаған орта	Математика негіздері	Математика негіздері	Қоршаған орта	Математика негіздері
<p>Міндеті: Жолда қауіпсіздік ережелерін сактау</p> <p>Мақсаты Жол белгілерінің қауіпсіздік сактаудағы маңызды екенін әңгімелей білуге баулу</p> <p>Жұмбак жасыру.</p> <p>Өзі сөйлей білмейді,</p> <p>Бірақ «Токта, жүр!» – дейді.</p> <p>– Бағдаршам.</p> <p>«Бағдаршам» ойыны</p> <p>Жүргізуші:</p> <p>– Мен қызыл түсті</p>	<p>Міндеті: Тендік туралы түсінік қалыптастыру</p> <p>Мақсаты : «артық», «кем», «тен» ұғымдарын қалыптастыру.</p> <p>Ойын жаттығуы: «Сана»</p> <p>Педагог цифрлар және теңдік таңбасы бейнеленген карточкаларды, сондай-ақ нұктелер және сандық суреттер бейнеленген карточкаларды таратады.</p> <p>Бес нұктес бейнеленген карточканы шығаруды сұрайды. Бес зат бейнеленген карточканы шығаруды сұрайды.</p> <p>– Осы карточкалар туралы не айтуда болады?</p> <p>– Нұктелер санын, суреттегі</p>	<p>Міндеті: - Әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру</p> <p>Мақсаты: Балаларды «=>» белгісімен, оның мәнімен таныстыру; саны бойынша бірдей бөліктердің арасындағы өзара бірмәнді сәйкестікті анықтау; санау, салыстыру, санды цифрмен белгілеу біліктілігін бекіту</p>	<p>Міндеті: Жолда қауіпсіздік ережелерін сактау</p> <p>Мақсаты Жол белгілерінің қауіпсіздік сактаудағы маңызды екенін әңгімелей білуге баулу</p> <p>Жұмбак жасыру.</p> <p>Өзі сөйлей білмейді,</p> <p>Бірақ «Токта, жүр!» – дейді.</p> <p>– Бағдаршам.</p> <p>«Бағдаршам» ойыны</p> <p>Жүргізуші:</p>	<p>Міндеті: -«женіл – ауыр» сөздерін пайдалана отырып, салыстыруды үрету</p> <p>Мақсаты салмағына қарай тен, және тен емес заттар туралы білігін қалыптастыру</p> <p>Эксперименттік іс-әрекет</p> <p>Табақшаның тепе-теңдігі балаларға массаның тендігін көрсетеді. Балалар қолдарындағы жолдорбалардың массасын салыстырады, таразыда үлкен массасы бар табақша төмен түсіп жатқанын бақылайды.</p> <p>Педагог екінші жолдорбаны ұқсас заттармен толтырады. Жолдорбалардың массасының тендігі таразы табақшасымен тексеріледі.</p> <p>Әр қарай, өлшемі бойынша үлкен, бірақ женіл зат, кішкентай, бірақ ауыр заттармен сәйкестендіруді</p>

	<p>көрсеткенде, орындарыңнан тұрасындар, сары түсті көрсеткенде, шапалақ ұрасындар, жасыл түсті көрсеткенде, бір орындарында тұрып жүресіндер.</p> <p>– Көшеге шыққанда неге мән беру керек?</p> <p>– Жол белгілеріне мән беру керек.</p>	<p>заттардың санын белгілейтін карточканы салындар. Қандай цифrlарды алдындар? Олар бірдей ме? Демек, 5=5, яғни нұктелер саны карточкада бейнеленген заттар санына тең деп айтуға болады.</p> <p>Нұктелер және заттар бейнеленген карточкаларды алады. Нұктелер саны суретте бейнеленген заттардың санына тең екенін айтады.</p> <p>«=> белгісін қоюға болады.</p>	<p>жазады.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сол жақ жоғары суретке ғұл жасау үшін, мозаikanың қанша түрлі-түсті бөлшектері қажет болды? (8) - Оң жақ тәменгі суретте қанша мозаика бөлшектері бар? (8) - Осындай санды тауып, оны ұяшыққа жапсырыңыз. Осы еki суретті сзызып косыңыз. Мозаика бөлшектерінің саны туралы не айтуға болады? (саны тең) - Екінші қатардағы сол жақ суреттегі пазлдарды санаңыз. Олардың саны қанша? (7) - Пазлдары бар тағы сурет бар ма? Онда қанша бөлік бар? (4) - Оларды тең деп айтуға бола ма? (жок) - Суреттегі пазл бөліктерінің саны қанша болса, сонша Лего конструкторының бөлшектері бейнеленген 	<p>– Мен қызыл түсті көрсеткенде, орындарыңнан тұрасындар, сары түсті көрсеткенде, шапалақ ұрасындар, жасыл түсті көрсеткенде, бір орындарында тұрып жүресіндер.</p> <p>– Сол жақ жоғары суретке ғұл жасау үшін, мозаikanың қанша түрлі-түсті бөлшектері қажет болды? (8)</p> <p>– Оң жақ тәменгі суретте қанша мозаика бөлшектері бар? (8)</p> <p>– Осындай санды тауып, оны ұяшыққа жапсырыңыз. Осы еki суретті сзызып косыңыз. Мозаика бөлшектерінің саны туралы не айтуға болады? (саны тең)</p> <p>– Екінші қатардағы сол жақ суреттегі пазлдарды санаңыз. Олардың саны қанша? (7)</p> <p>– Пазлдары бар тағы сурет бар ма? Онда қанша бөлік бар? (4)</p> <p>– Оларды тең деп айтуға бола ма? (жок)</p> <p>– Суреттегі пазл бөліктерінің саны қанша болса, сонша Лего конструкторының бөлшектері бейнеленген</p>	<p>ұсынады: өлшемі бойынша үлкен шарды, металл шарикпен немесе доппен сәйкестендіреді.</p> <p>Балалар бақылап, қорытынды жасайды.</p> <p>– Заттың салмағы өлшеміне байланысты ма?</p> <p>Салмақ өлшемге байланысты емес – Қалай тексеруге болады?</p> <p>Қорытындылайды, массаның өлшемге байланысты емес екендігі туралы қорытынды жасайды.</p>
--	---	---	--	---	--

суреттерді табыңыз.

Цифрды жапсырады.
Санына қарай
жүптастырады.

Балалар тапсырманы
орындайды,
салыстырады.

Үзіліс:

Дидактикалық ойын: «Кім болғым келеді?»

Мақсаты: Мамандыктар туралы білімдерін толықтыру. Сурет бойынша қойылған сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы зейіндерін дамыту. Олар қандай заттармен қолданатыны жайлы түсінік беру.

Ойынның шарты: Тәрбиеші картиналарды көрсете отырып, былай деп сұрайды, «Дәрігер не істейді? Жүргізуші не істейді? Мұғалім не істейді? Тігінші не істейді?» Балалар қай мамандық исесі екенін қандай құралдармен жұмыс істейтін жайлы айтады.

Іштимал құрделендіру: тез ойла

Ойынның нұсқаулары: Балаларға мамандық иселерінің суреттері таратылып беріледі.

Ойын: «Оюларды құрастыр»

Мақсаты: Қазақ халқының қолданбалы сәндік өнері туралы балаларға түсінік беру. Ою-өрнектің түрлерімен таныстыру, ою-өрнектерді құрастыра білуге, түстердің үйлесілімділігін үйрету. Танымдық қабілеттерін арттыру. Балалар өз елін, халқын сүюге қазақ өнерін күрметтеуге тәрбиелеу. Ұлттық мәдениеттің сезіміздегі ояту. Эстетикалық талғамын ұштау.

Қолданатын көрнекіліктер: Оюлардың қылған суреттері

Ойын шарты: Қазактың ұлтық әр түрлі оюлармен сәндей білу, оюларды құрастырып аттарын атау.

3 - үйімдастырылған іс-әрекет

	Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - ертегі желісі бойынша сурет салуға үйрету	Қазақ тілі Міндеті: Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алушы	Сөйлеуді дамыту Міндеті: - Қойылған сұрақтарға қысқаша	Көркем әдебиет Міндеті: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай	Қазақ тілі Міндеті: - Өз бетінше қарым-қатынас жасауға баулу
--	---	--	---	--	---

	<p>- Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мұсіндік (негізгі бөліктердің тұтас кесектен жасау). Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру</p> <p>- Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару.</p> <p>Топтық жұмыс</p>	<p>және таза дикцияны дамыту</p> <p>Мақсаты әртүрлі мамандық иелері туралы түсіндіру, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқауға үйрету</p> <p>Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).</p> <p>Ұ-ұ-ұш- ұш-қыш – ұшқыш.</p> <p>Ә-ә-ә-дә-рі-і-і-гер – дәрігер.</p> <p>Қ-қ-қ-ұ-құ-құр-ыл-ыс-шы – құрылышы.</p> <p>F-f-f-f- fa-fa-рыш-кер-ғарышкер</p> <p>Жаңылтапашен таныстыру.</p> <p>Ұшқыш менгергенді Дәрігер менгере ала ма?</p> <p>Дәрігер менгергенді Ұшқыш менгере ала ма?</p> <p>Жаңылтапшты қатты және ақырын әрі жылдам айтқызу</p>	<p>немесе толық жауап беруге баулу</p> <p>Мақсаты Сөйлем түрлерін ажыратып білуге үйрету.</p> <p>Дауыс ырғагына қарай оларды ажыратып білу іскерлігін дамыту</p> <p>Сөйлемдердің үш түрі болады.</p> <p>Біріншісі – хабарлы сөйлем. Бір нәрсені хабарлап айтады. Сейлем соңынан нұктес қойылады.</p> <p>Мысалы: Менің Отаным – Қазақстан</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Қажетті тыныс белгілерін қой».</p> <p>Ойын шарты: Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою</p>	<p>отырып, эмоциямен, кисынды қайталап айтып беру</p> <p>Мақсаты сюжеттік бірізділікті сактап, көніл күймен, кисынды мазмұндауға дағдыландыру</p> <p>Қазақстанның жері кенбайтақ, табиғаты бай, егемен мемлекет. Қазақстанның астанасы – Нұр-Сұлтан қаласы Сарыарқа даласында, Есілдің жағасында орналасқан (картадан көрсету). Біз – Қазақстан азаматы екендігімізді мақтан етеміз. Қазақстан – біздің Отанымыз.</p> <p>Педагог «Тәуелсіздік күні» слайдын көрсеттіп, әңгімелейді.</p> <p>– Бұғын Әлия Дәүлеткелдінің «Тәуелсіздігіміз мәңгілік» атты әңгімесімен танысады.</p> <p>Әңгіме – болған оқиғаның желісі бойынша</p>	<p>Мақсаты тақырып бойынша сөздер үйрету, сөзді саналы түрде есте сактауға жаттықтыру</p> <p>Мынау не?</p> <p>– Бұл – балабақша.</p> <p>– Балалар қайда келді?</p> <p>– Балалар балабақшага келді.</p> <p>– Балалар не істеп жүр?</p> <p>– Балабақша ауласында ойнап жүр.</p> <p>– Саған балабақшада көнілді ме?</p> <p>– Иә, балабақшада көнілді.</p> <p>Балабақшада балалар көп. Олар бірбірімен дос.</p> <p>– Дос, дос-ы-ң, се-н-і-ң до-сың. Мен-і-ң до-сым.</p> <p>Артем, сен кіммен ойнайдың?</p> <p>Артем, Арлан сенің досың ба?</p> <p>– Иә. Менің досым – Арлан.</p> <p>– Артем, Арлан – достар.</p> <p>– Достар қалай ойнайды?</p> <p>– Достар тату ойнайды</p>
--	--	--	---	--	---

жазылады.

Педагог әңгімені оқиды,
мазмұнын түсіндіреді
(қосымшаны

Үзіліс:

Сюжеттік ойын:**Тақырыбы: «Сән ательеңі»**

Мақсаты: Балаларға суреттен көрген киімдердің аттарын атап, киімдер мен ұлтық киімдерді ажыратып топтастыруға баулу, мата түрлерін ажыратса алуға үйрету, қайсынан қандай киім тігеді жайлы түсіндіру.

Корнерлік: жаңаша киімдер, ұлттық киімдер

Ойын барысы: бірнеше матаның қылқарты алып, қайсынан қандай киім тігуге болатындығын тауып, суретке бейнеленген киімнің тұсына қоюды ұсынады.

Сюжеттік ойын:**Тақырыбы: «Азық - тұлік дүкені»**

Мақсаты: Балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу.

Қажетті атрибуттар: ойыншықтар, ыдыс-аяктар, папье-машеден жасалынған тағам түрлері, ақ халат, қалпак, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер.

Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбден жаттықканнан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру.

Балаларды ролдерге болу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары тұтынушылар.

Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпай сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіп тұрыңыз», - деп ілтипат білдіреді.

Бірінші ойыншық дүкенін ұйымдастыру. Ойыншық сөресінің жаңына үстел койылып сөреде «Дүкен» деген жазу ілулі тұрады. Кассирдің алдында есепшот, ақша салатын қорап, ақ қағаз, қарындаш. Ойыншық алғысы келген балалар ең әуелі кассирге ақшасын төлейді. Не алғысы келетінін айтады. Кассир чек жазып береді. Чекті алыш сатушыга береді. Сатушы «тағы да келіп тұрыңыз» - дейді.

Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Саят ашу негіздері</p> <p>Міндеті: Сызба бойынша сөздерді буынға бөлу, буындарды ретімен атай білу дағдыларын бекіту</p> <p>Мақсаты: Сызба бойынша сөздерді буынға бөлу, буындарды ретімен атай білу дағдыларын бекіту.</p> <p>«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы</p> <p>(Әр дұрыс жауапқа педагог балаларға фишка беріп отырады)</p> <p>– Айсұлу бізге -та буынынан басталатын сөздер ойлап айтудың сұрапты.</p> <p>Мысалы: тарап, тамыз, тал, табыс, тап, тапқыр, тау, тауық, таутеке, тазы,</p> <p>тамызық, таға, тақылдақ, таң</p> <p>-ба буынынан басталатын сөздер ойлап айтудың сұрапты.</p> <p>Мысалы: балық, батпақ, бақа, бағдат, бақ, бақ-бақ, банка, бақыр, Бағжан, байғазы,</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Әннің сөздерін анық айту, орташа, катты және ақырын дауыспен ән айту</p> <p>Мақсаты: Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ыргақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру</p> <p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Желтоқсан» (П. Чайковский)</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Шырша әні» (К. Куатбаев)</p> <p>«Қазақтың жері» (Б. Түзелбекова)</p> <p>Музыкалық-ыргақтық қимылдар:</p> <p>«Айна» орыс халық әуені (өндеген М. Раухвергер)</p> <p>Билер: «Еркебұлан» биі («Билеп үйренеік» жинағынан) Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Айналмалы дәңгелек» («Дидактикалық ойындар» жинағы) Музыкалық</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Ән айту дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Мақсаты Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату,</p> <p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Алатау» (Н. Тілендиев, ұнтаспадан)</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Қазақтың жері» (Б. Түзелбекова)</p> <p>«Тәуелсіздік таны» (А. Шырынбекова)</p> <p>Музыкалық-ыргақтық қимылдар:</p> <p>«Айна» орыс х.ә. (өндеген М. Раухвергер)</p> <p>Билер: «Еркебұлан» биі («Билеп үйренеік» жинағынан) Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Шанырак» ойыны</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Допты лактыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 метр).</p> <p>Мақсаты Малдас құрып отырып, ұсақ заттарды (асықтарды) лактырып, оны кайтадан қағып алуға үйрету</p> <p>«Қазан» – 2,5 м арақашықтыға көлбесу қойылған нысанага заттарды (асықтарды) лактыру. Б.к.: аяқты иыш деңгейінен алшақ қою: оң аяқты артқа жіберіп, оң қолды шынтақтан жартылай бүгіп, кеуде тұсында ұстап тұру. Асықты лактырап алдында алдымен қолды төмөн түсіріп, сонаң соң артқа жібереді, ал лактыру кезінде қолды алдыға жіберіп, жоғары көтеріп, сонаң соң асықты лактырады.</p> <p>Күрсауларды (4 күрсау) айнала шенберге тұрады. «Қазан» ішінен көп асық тастаған бала жеңімпаз атанады</p> <p>Билер: «Еркебұлан» биі («Билеп үйренеік» жинағынан) Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Шанырак» ойыны</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу</p> <p>Мақсаты: Баланы сезіну (сенсорлы) үдерістері арқылы және кимыл-қозғалыстарын үнемі толықтырып отырып дамытуға жағдай жасау</p> <p>«Допты еденге сөк». Топтарға бөлініп, негізгі кимыл-қозғалыстарды орындауды.</p> <p>Төрт тізбекке тұрады: екі тізбек залдың бір шетіне, екі тізбек оларға қарама-қарсы тұрады. Алғашқы екі тізбектегі балалар допты еденге соғып жүріп, қарама-қарсы тұрған екі тізбекке дейін келеді. Допты оларға беріп, өздері олардың арттарына барып тұрады. Допты алған балалар залдың екінші шетіне допты еденге соғып алып жүреді. Допты қатты соқпайды, саусақтарын ашып ұстайды.</p> <p>Нұсқау – допты тұра алдыға бағыттамай, сөл шет жақпен алып журу (өйткені</p>
--	---	---	---	---	--

	<p>бай, байлық, базар, Базаргұл, балшық</p> <p>-са буынынан басталатын сөздер ойлап айтудыңызды сұрапты.</p> <p>Мысалы: сағыз, сабын, салт, Самал, сарай, сары, сай, самал, сал, сауық, сауыншы,</p> <p>сатушы, сауап, сауықшыл, сан</p> <p>Ойын соңында фишкасы ең көп бала женімпаз болады</p>	<p>аспапта ойнау:</p> <p>«Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>			<p>аяққа соғылып, домалап кетуі мүмкін). Егер допты он қолмен соғып алған жүретін болса, онда он аяқтың ұшының он жағынан алған журу қажет</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Серуен	<p>Судың қатқанын бақылау</p> <p>Мақсаты: судың құрамымен таныстыру, табигатта пайда болатын құбылыстар туралы түсінік беру.</p> <p>Тәрбиеші қатқақ суга балалардың назарын аударады. Олар қайдан пайда болды?</p> <p>Болжамадар: желтоқсанда қар көп болса- сол жылы егін мол болады.</p> <p>Тақпак:</p> <p>Кар жатыр аппақ</p> <p>Ойнауга жасақсы-ақ</p> <p>Осындай шақта</p> <p>Кім үйде жатпақ?</p> <p>Жұмбақ: Колы жоқ сурет салады,</p> <p>Аузы жоқ тістеп алады. (Аяз)</p> <p>Козгалмалы ойын: «Кімдікі алыс».</p> <p>Мақсаты: Икемділігін, қүшін дамыту.</p> <p>Еңбек: есік алдын сыйрыушы ағайга көмек көрсету мұз жолдың үстіне құм себү.</p>	<p>Тоғайларды бақылау</p> <p>Мақсаты: Қыстағы өсімдіктердің тіршілігін, келбетін бақылауға, сипаттауға үрету.</p> <p>Ағаштардың айырмашылығын, үқсастықтарын ажыратта білуге, көлеңкесіне қарап тоғайларды ажыратуды үрету;</p> <p>Тоғайлар мен бұттарларға қараңдарши. Ең әдемі тоғай немесе бұтаны тауып, оны сипаттайық. Қыста тоғайлар тыныштық күйде болады, яғни үйиқтайды. Тоғайдың түбіне, бұттақтарына, құрлысына, түсіне қарап, бақылау жүргізу.</p> <p>Болжам: қар ағашқа жабысса – жылы болады.</p> <p>Мақал- мәтеп: «Бір тал кессен – он тал ек»</p> <p>Тақпак:</p> <p>Қазақ жері –сәніміз</p> <p>Мәуесі мол бағымыз</p> <p>Саясында жетілер</p> <p>Балдай бала шағымыз.</p> <p>Қозғалмалы ойындар: «Қояндар мен аю»</p> <p>Еңбек: Тоғайларды қармен жабу.</p>	<p>Ағаштар мен бұттақтарды бақылау</p> <p>Мақсаты: Өсімдіктегердің үқсастығы мен ерекшелігін ажыратуға үрету.</p> <p>Жапырақсyz қалған өсімдікке назар аудару. Әсіреле қысты күні ағаштар мен бұталардың айырмашылығын жақсы көрүге болатындығы туралы түсінік беру.</p> <p>Өсімдіктегердің бір біріне үқсастығы мен ерекшеліктегін табыңдар.</p> <p>Ауладан өздерінде таныс өсімдікті тауып, атын атаңдар. Қастарына жақындал барып, қолдарыңмен үстап сипаттап беріңдер.</p> <p>Болжам: қыста қар қалың болса, жазда егістік мол болады.</p> <p>Мақал-мәтеп: Аяз мықты болса, мұрның қызарады.</p> <p>Тақпак: «Қарағай»</p> <p>Көкке бойын созады,</p> <p>Көпке қолын созады.</p> <p>Кең құшағын ашады,</p> <p>Көлеңкесін тосады</p> <p>Көп қарағай, қарағай</p> <p>Мейірбанды анадай.</p> <p>Қозғалмалы ойын: «Аңшы және қояндар»</p>	<p>Кар үстіндегі іздерді бақылау</p> <p>Мақсаты: балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айырлып, білуге үрету. Балаларды байқагышын, ойлау қаситтерін қалыптастырып, толықтыра тусы.</p> <p>Кар үстіндегі іздерге назар аударып, оны анықтай білуге көзіл қою. Ауа райының қай кезінде іздер жасақы корінеді?</p> <p>Тақпак:</p> <p>Ақ күімді денелі, ақ сақалды,</p> <p>Соқыр, мылқау танымас тірі жанды,</p> <p>Үсті – басы ақ қырау түсі сұық,</p> <p>Басқан жерін сұқырлан келіп қалды. (Абай)</p> <p>Мақал: Жемберсең қыста құсқасауабы тиер оның жазада.</p> <p>Кимылды ойын: «Ақ қоян»</p> <p>Мақсаты: балаларды ептілікке баулу.</p> <p>Жеке жұмыс: бір құстың лабиринттен шыгу жесолы туралы ертеғін ойластыру.</p> <p>Еңбек: құстар үшін жемсалғыш жасап, оны ағашқа іліп қою, жем салу</p>	<p>Кар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу</p> <p>Мақсаты: балаларды қар ұшқындарының қалай пайда болатынның, олардың құрлысымен таныстыру, сонымен бірге балаларды байқагыштықа тәрбиелу.</p> <p>Балаларға қар ұлпасын қағып алып, зейін қойып, анықтауды ұсыну. Кар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір—біріне оте үқсас келеді.</p> <p>Балаларга қар ұлпасын қағып алып, зейін қойып, анықтауды ұсыну. Кар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір—біріне оте үқсас келеді.</p> <p>Кар ұшқыны жасаңбыр сияқты, бұлтта жасаратылады. Су буы оте жогары көтеріледі, жогарыда ауаның температурасы оте томен болғандықтан, су бұларынан кішкентай гана мұз қырышықтары пайда болады. Алты қырлы мұз түйіршіктегі осіп кішкентай жүгірдізшаларға айналды, сойтіп қар ұшқындары жерге түседі.</p> <p>Тақпак:</p> <p>Жазда көлге мұз қатты,</p> <p>Табанымды мұздатты.</p> <p>Мұз ойылып кетті тез,</p> <p>Күліп едік, біз қатты.</p> <p>Кимылды ойын «Ортага түспек»</p> <p>Мақсаты: тез жүгіріп секіруге, ептілікке үрету.</p> <p>Еңбек: қар атажалдарын жасауга балаларды үрету.</p>
--------	---	--	---	--	---

			<i>Еңбек әрекеті: Тал түбі мен бұталараДың түбіне қарларды үйіп жинау</i>		
Балаларды үйге қайтару	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде өздігімен ойнайды, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде өздігімен ойнайды, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз берімден тамактану, тамақ ішкенде касыкты пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берінде өздігімен ойнайды, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

